

M.Com(New) Semester - 3 (CBCS) Examination
Oct/Nov-2022 (NEW COURSE)
Financial Accounting for Managers (Core (New))

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન-1 ખૂશી લિ. નું વેચાણ મોસમી છે. વેચાણ કિંમત સાથે વસ્તુની પડતર નીચે મુજબ ટકાવારી દર્શાવે છે. (20)

માલસમગ્રી	20%
મજૂરી	10%
કારખાનાં ખર્ચ	20%
ઘસારો	10%

વેચાણ અંગેના અંદાજો નીચે મુજબ છે.

માસ (2022)	વેચાણ ₹
જાન્યુઆરી	1,50,000
ફેબ્રુઆરી	2,50,000
માર્ચ	3,00,000
એપ્રિલ	4,00,000
મે	4,00,000
જૂન	5,00,000
જુલાઈ	5,00,000

વધારાની માહિતી નીચે મુજબ છે.

- 1, વેચાણ પૈકી 75% ઉધાર અને 25% રોકડ છે
 - 2, કંપની માલસામાનની ખરીદી તે ખરેખર જરૂર હોય તેના અગાઉના મહિને કરે છે અને બધી માલસમગ્રી ઉધાર ખરીદી છે.
 - 3, સમયગાળો: ઉધાર વેચાણ 2 માસ
 ઉધાર ખરીદી 1 માસ
 મજૂરી અને કારખાના ખર્ચ ½ માસ
 - 4, દર મહિને ₹ 1,00,000 સ્થાયી વહીવટી ખર્ચા પેટે ચૂકવવાના છે
 - 5, ₹ 25,000 નો આવકવેરો મે 2022 માં ચૂકવવા પાત્ર થશે.
 - 6, 1લી એપ્રિલ 2022ના રોજ અંદાજિત રોકડ અને બેંક સિલક ₹ 10,000.
- તા. 30 મી જૂન 2022ના રોજ પૂરા થતા ત્રણ માસ માટેનું રોકડ અંદાજપત્ર તૈયાર કરો.

અથવા

પ્રશ્ન-1 પૂનમ એન્ડ કં. રૂ. 16,00,000 નું વેચાણ કરી રહ્યું છે અને તેના ગ્રાહકોને 90 દિવસની ઉધાર અવધી (Credit Period) આપે છે. જોકે નાણાકીય મુશ્કેલીઓ દૂર કરવા માટે તે ક્રેડિટ પોલિસીમાં ફેરફાર કરવાનું વિચારી રહી છે. ઉધાર અવધીની મુદત (credit Period) અને અપેક્ષિત વેચાણ ની વિગતો નીચે પ્રમાણે છે.

નીતિ (policy)	ઉધાર અવધિ (credit Period)	વેચાણ Rs.
I	75 દિવસ	15,00,000
II	60 દિવસ	14,50,000
III	45 દિવસ	14,25,000
IV	30 દિવસ	13,50,000
V	15 દિવસ	13,00,000

કંપનીમાં ચલિત ખર્ચ વેચાણના 80% છે. સ્થિર ખર્ચ રૂ. 1,00,000 છે. મૂડી પડતર દર 15% છે. તો વિવિધ નીતિઓનું મૂલ્યાંકન કરી કઈ નીતિ અપનાવવી જોઈએ. (વર્ષના 360 દિવસ ધ્યાનમાં લેવા).

પ્રશ્ન-2 જીનેશ લિ. એક પ્રમાણિત પેદાશ નું ઉત્પાદન કરે છે. એકમ દીઠ પેદાશની પડતર નીચે મુજબ છે. (20)

પ્રત્યક્ષ માલ સામાન	રૂ. 20
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	રૂ. 10
ચલિત કારખાના ખર્ચા	રૂ. 06
કુલ સ્થિર ખર્ચ	રૂ. 3,00,000
ઉત્પાદન એકમો	20,000

વેચાણ પર 20 ટકા લેખે નફાની ગણતરી કરાય છે.

કરવેરાનો દર 50%.

કંપનીનું તા. 31 માર્ચ 2022 ના રોજ નું પાકું સરવૈયું નીચે પ્રમાણે છે

મુડી-દેવા	રકમ રૂ	મિલકત-લેણા	રકમ રૂ
ઈક્વિટી શેર મૂડી	6,00,000	કાયમી મિલકતો	14,00,000
10% ની પ્રેફરન્સ શેર મૂડી	4,00,000	સ્ટોક	3,00,000
સામાન્ય અનામત	1,50,000	દેવાદારો	80,000
નફા નુકસાન ખાતુ	2,50,000	બેંક	1,20,000
15% ના ડિબેન્યર	4,00,000	પ્રાથમિક ખર્ચા	1,00,000
લેણદારો	1,60,000		
દેવી હૂંડી	40,000		
	20,00,000		20,00,000

ગણતરી કરો

- 1, કુલ રોકાયેલી મૂડી પર વળતરનો દર
- 2, ચોખ્ખી રોકાયેલી મૂડી પર વળતરનો દર
- 3, શેરહોલ્ડરોના ભંડોળ પર વળતરનો દર
- 4, ઈક્વિટી શેરહોલ્ડર ના ભંડોળ પર વળતરનો દર

અથવા

પ્રશ્ન-2 હાઈક લિ. તા.31/03/2022ના રોજનુ પાકું સરવૈયું નીચે પ્રમાણે છે.

મૂડી-દેવા	રકમ રૂ.	મિલકત-લેણા	રકમ રૂ.
10,000 ઈક્વિટી શેર દરેક ₹ 10 નો પૂર્ણ ભરપાઈ થયેલ	1,00,000	જમીન મકાન	79,840
પ્રેફરન્સ શેર 1,400 દરેક રૂ.100 ના પૂર્ણ ભરપાઈ થયેલ	1,40,000	ગૌણ કંપનીના શેર	60,000
શેર પ્રીમિયમ	22,440	પ્લાન્ટ અને યંત્રો	1,60,000
નફા નુકસાન ખાતુ	1,04,800	સ્ટોક	76,800
સામાન્ય અનામત	56,000	દેવાદારો	2,40,000
9% ના ડિબેન્ચર	11,200	રોકડ સિલક	8,000
લાંબા ગાળાની બેંક લોન	4,000	પ્રાથમિક ખર્ચ	2,000
લેણદારો	1,53,000		
સૂચિત ડિવિઝન	13,600		
દેવીકુંડી	21,600		
	6,26,640		6,26,640

વધારાની માહિતી

- 1, જમીન અને મકાનની પુનઃ સ્થાપના કિંમત ₹ 1,45,400 છે.
- 2, ગૌણ કંપનીના શેર ની કિંમત અત્યારે ₹ 71,200 આકી શકાય.
- 3, કરવેરા પહેલાનો ચોખ્ખો નફો ₹ 1,15,440 છે.
- 4, દર વર્ષે ₹ 400 નો સ્ટોક નકામો થાય છે જે માંડી વાળવાનો છે.
- 5, ગયા વર્ષના વેચાણ પર થયેલો ₹ 2,000 નફો આ વર્ષના નફામાં સમાયેલ છે.
- 6, મોટર વેચાણની ખોટ ₹ 200 નફા નુકસાન ખાતે ઉધારેલ છે.
- 7, ચાલુ વર્ષનો નફો નક્કી કરતી વખતે બેંક લોન વ્યાજના ₹ 200 બાદ કરેલ છે.
- 8, કરવેરાનો દર 50% છે.

શોધો 1, કુલ રોકાયેલી મૂડી પર વળતરનો દર

2, ચોખ્ખી રોકાયેલી મૂડી પર વળતરનો દર.

3, માલિકોની રોકાયેલી મૂડી પર વળતર નો દર.

પ્રશ્ન-3 જશ લિ. 60% ઉત્પાદન શક્તિએ 600 એકમો નું ઉત્પાદન અને વેચાણ કરેછે. 60% ઉત્પાદન શક્તિએ એકમ દીઠ પડતર ₹ 220 નિચે મુજબ આવેછે.

કાચો માલ એકમદીઠ	₹ 100
એકમ દીઠ મજૂરી	₹ 20
કારખાનાં પરોક્ષ ખર્ચા	₹ 50 (60 ટકા સ્થિર)
વહિવટી પારોક્ષ ખર્ચા	₹ 50 (80 ટકા સ્થિર)
એકમદીઠ કુલ પડતર	₹ 220

આ ઉત્પાદન એકમ દીઠ ₹ 250 ના ભાવે વેચવામાં આવે છે. 80% ઉત્પાદન શક્તિએ કાચા માલના ખર્ચમાં 5% નો વધારો થાય છે અને વેચાણ કિંમતમાં 2%નો ઘટાડો થાય છે.

90% ઉત્પાદન શક્તિએ કાચા માલના ખર્ચમાં 10% વધારો થાય છે અને વેચાણ કિંમતમાં 4% ઘટાડો થાય છે.

(15)

સ્થિર ખર્ચા 50% થી 70% ક્ષમતા વચ્ચે સ્થિર રહે છે. પરંતુ 70% થી 85% ક્ષમતા વચ્ચે ઉપરની રકમના 10% વધે છે. જ્યારે 85% થી 100% ક્ષમતા વચ્ચે સ્થિર ખર્ચા ઉપરની રકમના 20% વધે છે. ઉપરની વિગતો પરથી 80% અને 90% ઉત્પાદન શક્તિએ કેટલો નફો થશે તે દર્શાવતું પરિવર્તનશીલ અંદાજપત્ર તૈયાર કરો.

અથવા

પ્રશ્ન-3 નીચેની વિગતો જયુબેલી લિ. ચોપડા પરથી લેવામાં આવેલ છે.

વિગત	રકમ રૂ.	રકમ રૂ.
વેચાણ 4,000 એકમો રૂ. 25 લેખે	-----	1,00,000
માલસામાન વપરાશ	40,000	
મજૂરી ખર્ચ	20,000	
ચલિત શિરોપરી ખર્ચ	10,000	
સ્થિર શીરોપરી ખર્ચ	18,000	88,000
નફો		12,000

ગણતરી કરો:

- 1, સમતુલ બિંદુ માટે જરૂરી વેચાણના એકમો.
- 2, વેચાણના 20% નફો મેળવવા માટે જરૂરી વેચાણ.
- 3, જો વેચાણ કિંમતમાં 20% ઘટાડો કરવામાં આવે તો વર્તમાન નફો જાળવી રાખવા વધારાના એકમોનું જરૂરી વેચાણ.
- 4, વર્તમાન સંજોગોમાં સમતુલ બિંદુ 2,250 એકમોનું કરવામાં આવેતો એકમદીઠ નફો કરવામાં આવેલ વેચાણ કિંમત.

પ્રશ્ન-4 (A) સરકારી હિસાબી પદ્ધતિ નો ખ્યાલ સમજાવી તેનું મહત્વ જણાવો.

(15)

(B) સંચાલન અંકુશ વ્યુહરચનાની પ્રક્રિયા વર્ણવો.

અથવા

પ્રશ્ન-4 (A) લક્ષ્યાંક પડતર પદ્ધતિ

(B) સંચાલન અંકુશ વ્યુહરચનામાં સંચાલકીય હિસાબનીશ ની ભૂમિકા સમજાવો.

ENGLISH VERSION

Que-1 Khushi. Ltd. Has seasonal sale. The Cost of the goods and the selling price is as follows

(20)

Materials	20%
Wages	10%
Factory Expenses	20%
Depreciation	10%

Sales proceeds forecasts are as follows:

Month (2022)	Sales ₹
January	1,50,000
February	2,50,000
March	3,00,000
April	4,00,000
May	4,00,000
Jun	5,00,000
July	5,00,000

Additional information are as follows:

- 1, credit sales are 75% and cash sales 25% of the total sales.
 - 2, the company purchases materials a month before its requirement. Purchases of material are on credit
 - 3, Time lag:
 Credit sales 2 months
 Credit purchases 1 month
 Wages and Factory $\frac{1}{2}$ month
 - 4, A sum of ₹ 1,00,000 is to be paid every month in respect of fixed administration expenses.
 - 5, Income-Tax ₹ 25,000 is payable in May, 2022
 - 6, Cash and Bank balance on 01-04-2022 ₹ 10,000
- Prepare Cash budget for three months ending 30th June 2022.

OR

- Que-1 Punam and Comp. Is making sales of Rs. 16,00,000 and it extends a credit of 90 days to its customers. However, in order to overcome the financial difficulties, it is considering to change the credit policy. The proposed term of credit and expected sales are given here under.

Policy	Credit period	Sales Rs.
I	75 days	15,00,000
II	60 days	14,50,000
III	45 days	14,25,000
IV	30 days	13,50,000
V	15 days	13,00,000

The firm has a variable cost of 80% of sales and a fixed cost of Rs. 1,00,000. The cost of capital is 15%. Evaluate different proposed policies should be adopted? (Year may be taken as 360 days).

- Que-2 Jinesh Ltd. Produce a standard product. Per unit of the product is as under. (20)

Direct materials	Rs 20
Direct labour	Rs. 10
Variable factory expenses	Rs. 6
Total fixed expenses	Rs. 3,00,000
Production units	20,000

Profit is calculated 20% on sales.

Tax rate 50%.

Balance sheet of company on. 31/03/2022.

Liabilities	Amount in Rs.	Assets	Amount in Rs.
Equity share capital	6,00,000	Fixed assets	14,00,000
10% preference share capital	4,00,000	Stock	3,00,000
General reserve	1,50,000	Debtors	80,000
Profit and loss account	2,50,000	Bank	1,20,000
15% debenture	4,00,000	Preliminary expenses	1,00,000
Creditors	1,60,000		
Bill payable	40,000		
	20,00,000		20,00,000

Calculate

- 1, rate of return on total capital employed
- 2, rate of return on net capital employed
- 3, rate of return on shareholder's fund.
- 4, rate of return on equity shareholder's fund.

OR

- Que-2 The balance sheet of Hardik Ltd was as under as on 31/30/2022.

Liabilitis	Amount Rs.	Assets	Amount Rs.
10,000 equity shares of Rs 10 each fully paid up	1,00,000	Land and Bulding	79,840
1400 preference share of Rs 100 each	1,40,000	Share of subsidiary company	60,000

Sher premium	22,440	Plant and machinery	1,60,000
Profit and loss account	1,04,800	Stock	76,800
General reserve	56,000	Dobtors	2,40,000
9% debentures	11,200	Cash balance	8,000
Long term bank loan	4,000	Preliminary expenses	2,000
Creditors	1,53,000		
Proposed dividend	13,600		
Bills payable	21,600		
	6,26,640		6,26,640

- 1, Re-establishment price of land and building is Rs 1,45,400.
- 2, value of share of subsidiary company can be estimated Rs. 71,200.
- 3, net profit before taxation is Rs 1,15,440.
- 4, Stock of Rs. 400 becomes useless for year, which is to be postponed.
- 5, profit of Rs 2,000 on last year sale is included in this year profit.
- 6, Rs. 200 loss of motor car selling is debited to profit and loss account.
- 7, Rs. 200 interest of bank loan is deducted while deciding the profit of the current year.
- 8, tax rate 50%

Find out following:

- 1, rate of return on total capital employed
- 2, rate of return on net capital employed.
- 3, rate of return on owner's capital employed.

Que-3 Jash Ltd. produces 600 units at 60% working capacity. The cost of ₹ 220 for unit included (15)

following expenses

Raw material per unit ₹ 100

Labour charges ₹ 20

Factory overheads ₹ 50 (60% fixed)

Administrative overhead ₹ 50 (80 % fixed) Total cost per unit ₹ 220.

Sailing price of this product is ₹ 250 per unit.

At 80% production capacity, cost of material increased by 5% and selling price reduce by 2%.

At 90% production capacity, cost of material increased by 10% and selling price reduce by 4%.

Fixed expenses remain stable between 50% to 70% capacity. But it increases by 10% between 70% to 85% capacity, whereas between 85% to 100% capacity, it increases by 20% of the above amount.

Prepare a flexible budget at capacity of 80% and 90%. How much will be the profit at these level?

OR

Que-3 The following information is obtained from the record of Jyubeli Ltd.

Information	Amount Rs.	Amount Rs.
Sales (4000 units @Rs. 25)	-----	1,00,000
Materials consume	40,000	
Labour charges	20,000	
Variable overhead	10,000	
Fixed overhead	<u>18,000</u>	<u>88,000</u>
Profit		<u>12,000</u>

Calculate:

- 1, The number of units of sales to reach Break- even point.
- 2, The sales needed to earn a profit of 20% on sales.
- 3, The extra units which should be sold to obtain the present profit if it is proposed to reduce the selling price by 20%.
- 4, The selling price for unit to be fixed to bring down its break even point to 2250 units under present condition.

Que-4 (A) Explain the concept of Government Accounting System and state its importance. (15)

(B) Explain the Process of Management Control Strategy.

OR

Que-4 (A) Target Costing

(B) Role of Managerial Accountant in Management Control Strategy.
